22. september 2023

Málefnasvið fjármála- og efnahagsráðuneytis

Frumvarp til fjárlaga 2024

Stjórnarráð Íslands
Fjármála- og efnahagsráðuneytið

Málefnasvið 5: Skatta-, eigna- og fjármálaumsýsla

5.1. Skattar og innheimta

Skattframkvæmd er á hendi stofnana.
FJR með stefnumótun, almenn samskipti og eftirlit með stofnunum sem sinna skattframkvæmd.

5.2 Eignaumsýsla ríkisins

Eignir ríkisins þar sem FJR fer með eigendahlutverk gagnvart félögum, eignarhald og umsýslu fasteigna, jarðeigna og auðlinda þar sem yfirumsjón er í höndum FJR, og opinberar framkvæmdir.

5.3. Fjármálaumsýsla ríkisins

Fjármálalegir og rekstrarlegir innviðir ríkisins og margvísleg grunnþjónusta til stofnana og ráðuneyta, þ.m.t. reikningsskil ríkisaðila, miðlun upplýsinga um fjármál ríkisins og skilvirk greiðslumiðlun, opinber innkaup og kjara- og mannauðsmál ríkisins

5.4 Stjórnsýsla ríkisfjármála

Undir málaflokkinn fellur aðalskrifstofa FJR, ráðstöfunarfé og ýmis önnur verkefni sem ekki verða auðveldlega felld undir önnur málefnasvið eða málaflokka.

Helstu áherslur á málefnasviði 5

Sjálfbær og sam-keppnishæf

Tryggja sjálfbæra skuldastöðu ríkissjóðs og markvissa nýtingu eigna.

Beiting hagrænna hvata til **grænna umskipta.**

Stafræn og nútímaleg þjónusta sem mætir þörfum borgaranna.

Framtíðarsýn

Samfélag verðmætasköpunar og velsældar

Meginmarkmið

Að ríkisfjármál, rekstur og þjónusta ríkisins styðji við samfélagslegar framfarir, samkeppnishæfni, bætt lífskjör og velferð á Íslandi.

Breytingar á ramma milli áranna 2023 og 2024

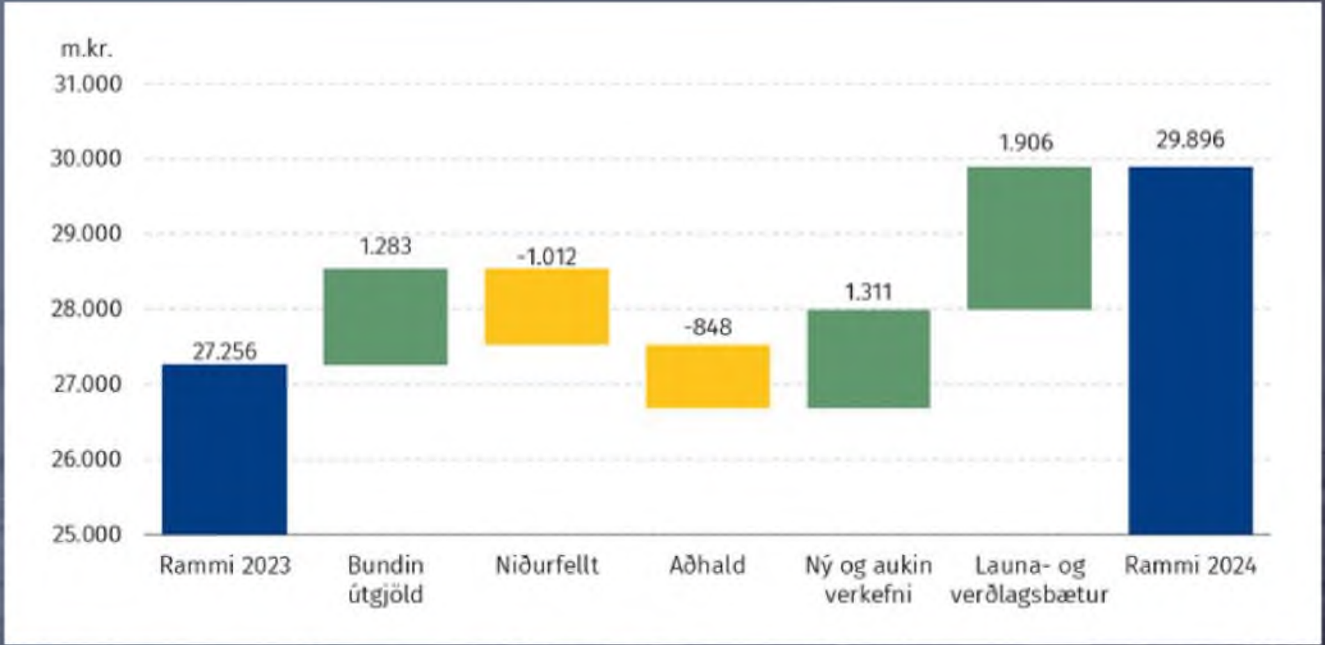

Aðhald aukið í ríkisrekstrinum

850 m.kr.

Heildaraðhald á málefnasviði 5

400 m.kr.	230 m.kr.	220 m.kr.
2% Almenn aðhaldskrafa Dreift jafnt á stofnanir	2,5% Lækkun Launakostnaðar Dreift jafnt á stofnanir	Lækkun annarra rekstrargjalda Lækkun ferðakostnaðar, hagkvæmari innkaup o.fl.

5.1 Skattar og innheimta

Helstu breytingar á fjárheimildum

Almennt útgjaldasvigrúm
Fjárheimild er aukin um 46 m.kr. af útgjaldasvigrúmi málefnasviðsins til að styðja við bætta innheimtu og eftirlit, sbr. Markmið 1

Niðurfelld útgjöld
Fjárheimild málaflokksins lækkar um 12 m.kr. vegna tímabundinna verkefna um skráningu raunverulegra eigenda sem falla niður

Aðhald:
Aðhald er útfært hlutfallslega niður á stofnanir
Sérstakt aðhald sett á innheimtukostnað vegna átaksverkefnis

Útgjaldabreytingar málaflokksins

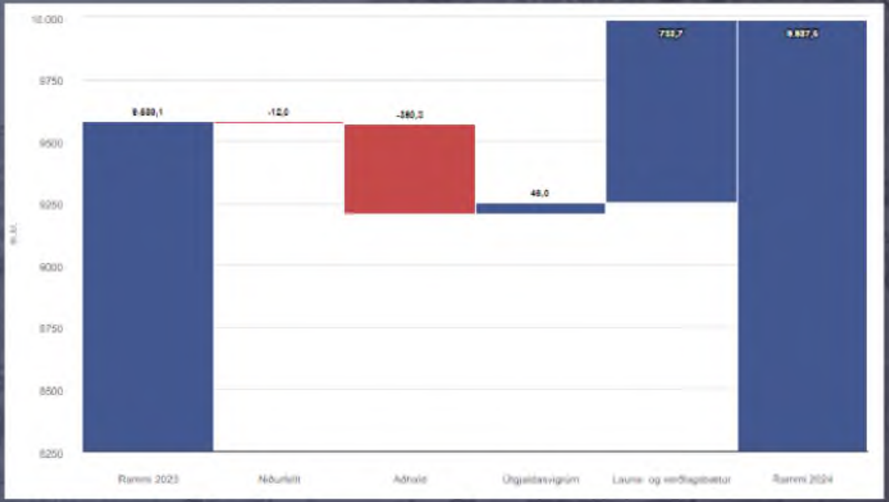

Aðhald á stofnanir og verkefni

5.1 Skattar og innheimta

	Laun	Önnur gjöld	Fjárfesting	Samtals
Skatturinn				
Almennt aðhald	-131,3	-29,5	-1,6	-162,4
Sértækt aðhald	-125,8	-16,7		-142,5
Yfirskattanefnd				
Sértækt aðhald	-3,8			-3,8
Innheimtukostnaður		-50		-50
Varasjóður málaflokks	-1,3	-0,3		-1,6
Aðhald samtals	**-262,2**	**-96,5**	**-1,6**	**-360,3**

5.1 Skattar og innheimta

Markmið	Aðgerðir:
Bæta skattskil með skilvirkara og einfaldara skattkerfi	• Þróun áhættumiðaðs eftirlits samhliða eflingu stafræns umhverfis. • Stýrihópur verður settur á fót sem mun vinna að heildarendurskoðun á lögum um virðisaukaskatt • Þróa samræmda aðferðafræði við mat á skattagapi í virðisaukaskatti.
Efla þjónustu og upplýsingagjöf við einstaklinga og fyrirtæki	• Aukin áhersla á áframhaldandi þróun stafrænna þjónustulausna með rafrænum skilum og aukinni sjálfvirkni í innheimtu. • Aukið samstarf og stöðlun stafrænna gagna í þágu viðskiptakerfa með það að markmiði að fækka hindrunum innan Norðurlandanna.
Skattkerfið styðji við stefnu stjórnvalda í loftslagsmálum og nýsköpun	• Innleitt verður nýtt tekjuöflunarkerfi í tveimur áföngum vegna umferðar og orkuskipta í formi veggjalda vegna notkunar bifreiða. • Jákvæðum fjárfestingahvötum og skilvirkum ívilnunum verður beitt samhliða gjaldtöku á losun gróðurhúsalofttegunda

5.2 Eignaumsýsla ríkisins

Framkvæmdasýsla-Ríkiseignir (FSRE) er stærsta stofnunin sem fellur undir málaflokksins en stofnunin er alfarið fjármögnuð með sértekjum. Ekki var gerð breyting á áætluðum rekstrartekjum stofnunarinnar og er rekstrarmódel hennar í skoðun og er gert er ráð fyrir að gerð verði tillaga að breytingu í 2. umræðu fjárlaga.

Aðhald

m.kr.	Laun	Önnur gjöld	Eigna-kaup	Samtals
Bankasýsla ríkisins	-2	-0,5	0	-2,5
Ýmsar fasteignir ríkissjóðs			-25,4	-25,4
Varasjóður málaflokks	-0,1	-1,9	0	-2
Samtals	**-2,1**	**-2,4**	**-25,4**	**-29,9**

Útgjaldabreytingar málaflokksins

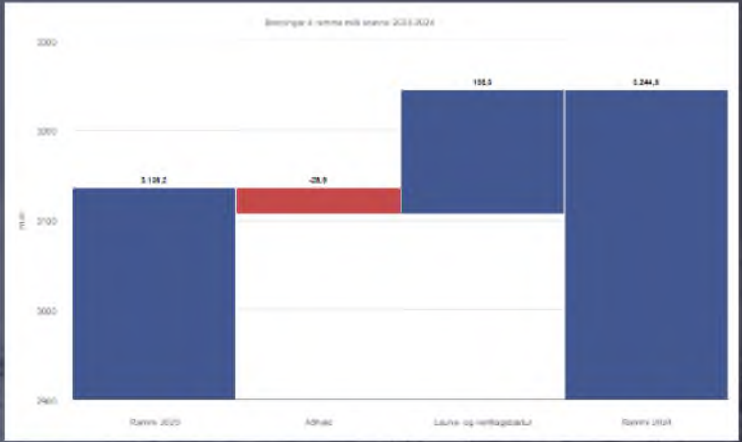

5.2 Eignaumsýsla ríkisins

Markmið	Aðgerðir:
Bætt yfirsýn, aukið gagnsæi og samfélagslega arðbær og ábyrgur rekstur eigna í eigu ríkisins	• Innleiðing á nýju fyrirkomulagi varðandi umsýslu og stýringu eignarhalds ríkisins í félögum. • Endurskoðun og mat á félagasafni ríkisins verði sett af stað með tilliti til tilgangs og ábata eignarhalds. • Reglur um val og hæfniskröfur stjórna verði gefnar út og innleiddar.
Markvissari stýring á fjárfestingum ríkisins	• Frumvarp um fjárfestingar ríkisins, heildarendurskoðun á skipan opinberra framkvæmda. • Vinna aðferðafræði um þróun fasteignareita í eigu ríkisins til að ná fram markvissari nýtingu á efnahagsreikningi ríkisins. • Áframhaldandi undirbúningur á flutningi fasteigna Landspítalans og Sjúkrahússins á Akureyri í miðlæga fasteignaumsýslu.
Aukin sjálfbærni og hagkvæm nýting lands, náttúru og auðlinda í umráðum ríkisins	• Auglýsa sérleyfi á jörðum ríkisins í nýju regluverki um nýtingu á landi ríkisins í atvinnuskyni. • Móta ramma um ráðstöfun og verðlagningu auðlinda í eigu ríkisins með tilliti til nýtingar orkuauðlinda með hagkvæmum og sjálfbærum hætti.

5.3 Fjármálaumsýsla, rekstur og mannauðsmál ríkisins

Helstu breytingar á fjárheimildum

Aðhald:
Aðhald er útfært hlutfallslega niður á stofnanir

Bundin útgjöld
Fjárheimild hækkar um 283 m.kr. vegna breytinga á áætluðum sértekjum stofnana. Breytingar hafa ekki áhrif á afkomu ríkissjóðs þar sem þær hafa samsvarandi áhrif á tekjuhlið.

Almennt útgjaldasvigrúm
Fjárheimild málaflokksins er aukin um 40 m.kr. af útgjaldasvigrúmi málefnasviðsins til að koma til móts við aukinn miðlægan kostnað við rekstur fjárhagskerfis ríkisins.

Útgjaldabreytingar málaflokksins

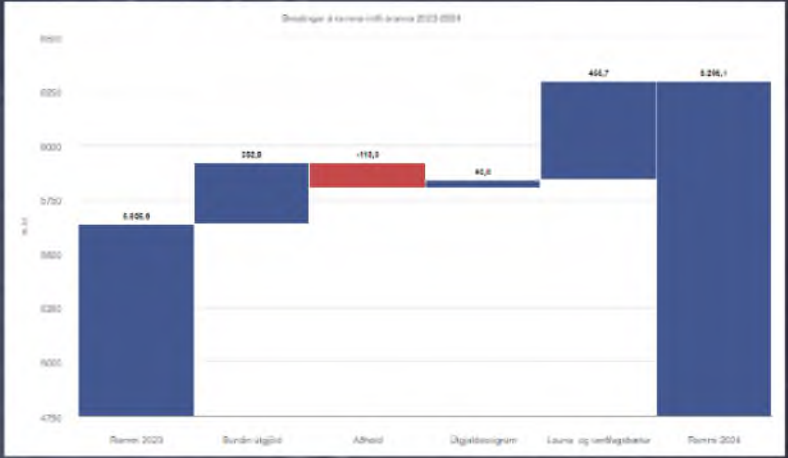

Aðhald á stofnanir og verkefni

5.3 Fjármálaumsýsla, rekstur og mannauðsmál ríkisins

m.kr.	Laun	Önnur gjöld	Eigna-kaup	Samtals
Fjársýsla ríkisins				
Almennt aðhald	-18,9	-25,4	-1,6	-45,9
Sértækar aðhaldsráðstafanir	-23,7	-7,1		-30,8
Ríkiskaup				0
Almennt aðhald	-1,2	-1,1	0	-2,3
Sértækt aðhald	-6	-1,5	0	-7,5
Umbra				0
Almennt aðhald	-4,8	-3,1	-0,7	-8,6
Sértækar aðhaldsráðstafanir	-17,4	-2,9	0	-20,3
Varasjóður málaflokks	-2,5	-0,1	0	-2,6
Samtals	-74,5	-41,2	-2,3	-118

5.3 Fjármálaumsýsla, rekstur og mannauðsmál ríkisins

Markmið	Aðgerðir:
Betri og skilvirkari þjónusta ríkisstofnana	• Þjónustuviðmið gefin út á grunni stefnu um opinbera þjónustu • Viðmið sett um notkun gervigreindar og spunagreindar hjá ríkinu. • Kostnaðargreining og forgangsröðun þjónustuferla.
Efla ríkið sem góðan vinnustað og styrkja hæfni þess til að veita góða opinbera þjónustu	• Kortleggja og greina fyrirkomulag launasetningar til að auka gegnsæi og réttmæti launaákvarðana. • Mótun og innleiðing fræðslustefnu, m.a. til að auka stafræna hæfni. • Lykilárangursmælikvarðar (e. KPIs) um skilvirkni, viðskiptavini, rekstur og mannauð stuðla að upplýstari ákvarðanatöku, auknu gagnsæi og skilvirkni í ríkisrekstrinum.
Öflugri og vistvænni rekstur ríkisstofnana	• Koma á samningi um Deiglu – samrekstrarhúsnæði stofnana. • Leiðbeiningar um sameiningu stofnana uppfærðar. • Útgáfa nýrrar aðgerðaáætlunar sjálfbærra innkaupa. • Efling miðlægs stuðnings við stofnanir við að ná árangri og auka skilvirkni.

Forsendur rekstrarhagræðis

Upprifun úr fjármálaáætlun

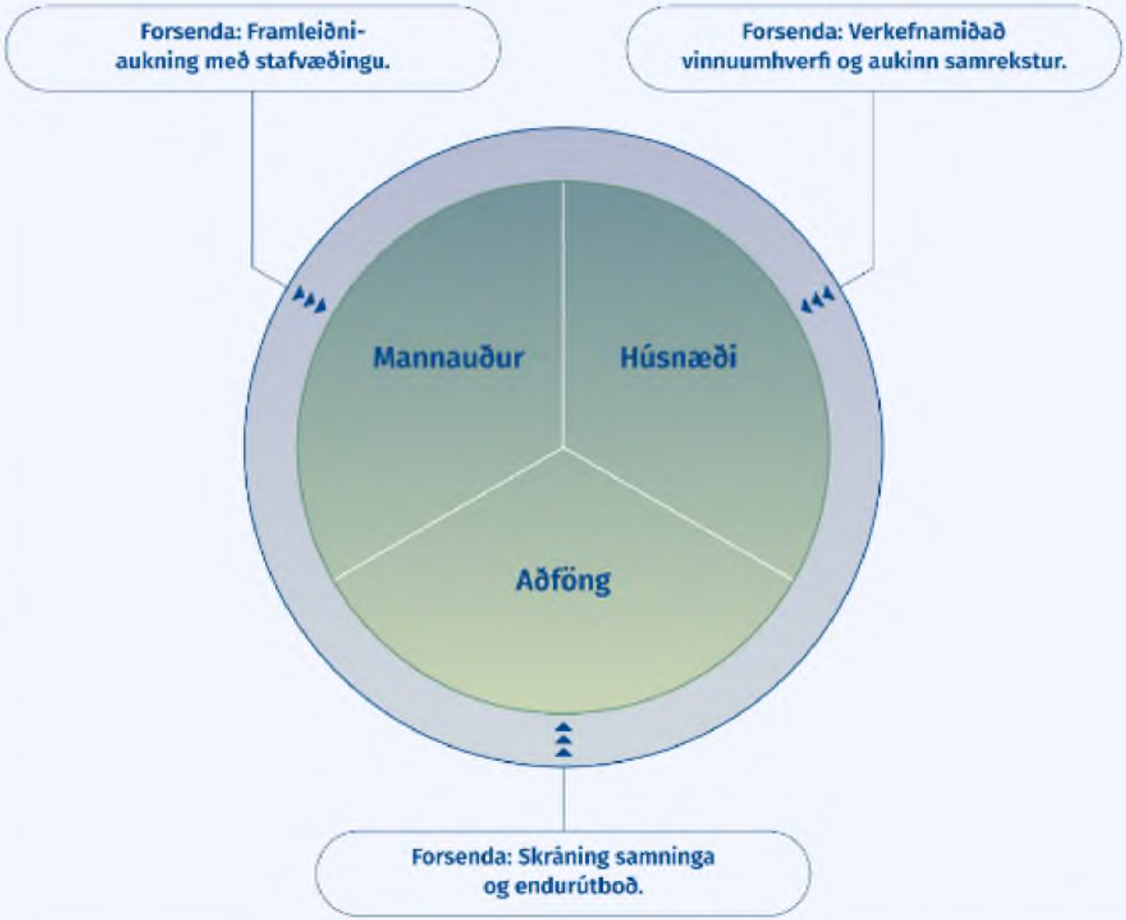

Öflugri og vistvænni rekstur ríkisstofnana

Framhald stafrænnar vegferðar

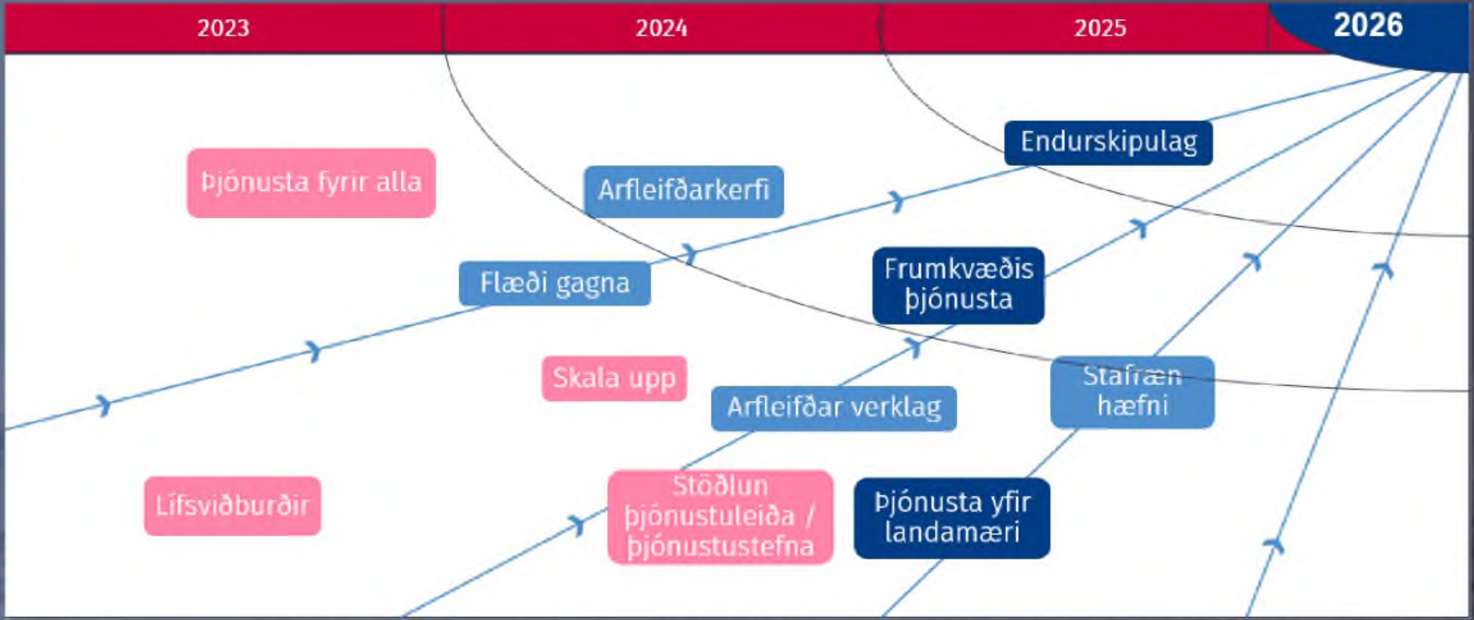

Í gangi

Forgangur 1

Forgangur 2

05.4 Stjórnsýsla ríkisfjármála

Bundin útgjöld

- 1 ma.kr. vegna aukinna framlaga til endurnýjunar á upplýsingakerfum ríkisins. Um er að ræða fjármuni sem dreifast munu á önnur málefnasvið.
- 165 m.kr. vegna verkefnastofu um samgöngu-gjöld. Liður í verkefni í stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar um nýtt fyrirkomulag fyrir skattlagningu á samgöngur og framtíðartekjuöflunarkefi vegna umferðar og orkuskipta.
- Fjárheimild málaflokksins hækkar um 30 m.kr. vegna aukinnar notkunar á sameiginlegum stafrænum innviðum vegna rafrænnar innskráningar.

Útgjaldasvigrúm

- Fjárheimild málaflokksins er aukin um 30 m.kr. af útgjaldasvigrúmi málefnasviðsins til að greiða fyrir innleiðingu á EES-gerðum á sviði fjármálamarkaða og vegna hækkunar á húsnæðiskostnaði vegna innleiðingar á markaðsleigu

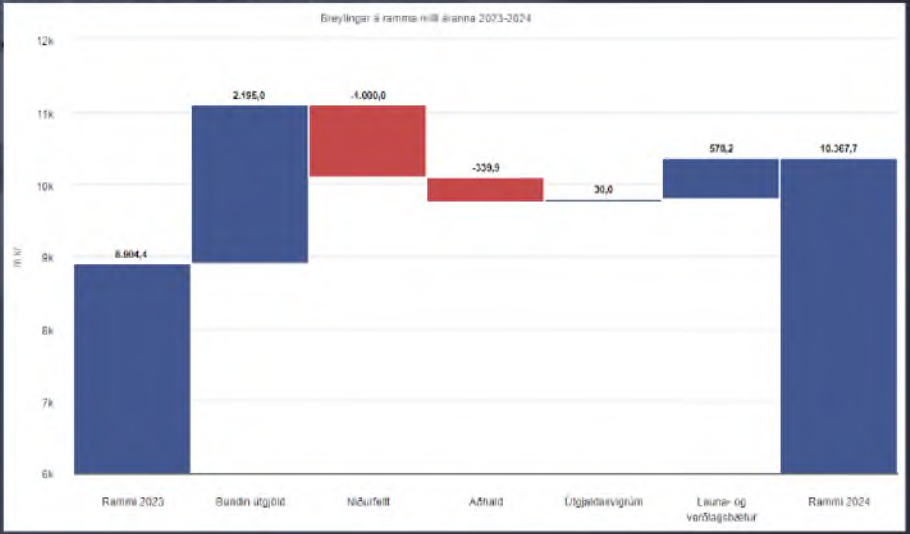

Aðhald á stofnanir og verkefni

5.4 Stjórnsýsla ríkisfjármála

m.kr.	Laun	Önnur gjöld	Eignakaup
Fjármála- og efnahagsráðuneyti			
Almennt aðhald	-25,3	-6,6	
Sértækt aðhald	-44,6	-18,7	-12,6
Ýmis verkefni	-11	-36,8	-132,8
Annað	-22,3	-15,6	0
Samtals	-171,5	-227,2	-178,5

05.4 Stjórnsýsla ríkisfjármála

Markmið	Aðgerðir:
Skýrari tengingar milli stefnu, fjármuna og árangurs	• Gert fyrir stöðu aðgerða m.t.t. markmiða sem sett hafa verið fram í fjármálaáætlun auk annarra áhersluverkefna sem tengjast stefnu ríkisaðila. • Þróun aðferða og leiðbeininga sem miða að því að jafnréttismat fjárlagatillagna taki til fleiri breyta en kyns.
Bætt upplýsingagjöf um fjármál og rekstur ríkisins	• Framsetning ársfjórðungsuppgjöra og ríkisreiknings verði gerð notendavænni og samræmist áherslum Alþingis og stjórnvalda
Bætt áætlanagerð og eftirfylgni með fjármunum ríkisins	• Bætt áætlanagerð og framsetning á opinberri fjárfestingu • Birting fjármálaáætlunar og fjárlagafrumvarps á gagnvirku vefsvæði. • Undirstöður ákvarðanatöku í opinberum fjármálum styrktar með kerfisbundinni greiningu á breytingum sem hafa orðið á hagrænni módel- og spágerð í samanburðarríkjum. • Áætlanagerð ríkisaðila til eins og þriggja ára styrkt. • Áhrif á sjálfbærni og loftslag greind og höfð til grundvallar við ákvarðanatöku um breytingar á útgjöldum og tekjum.

Málefnasvið sem FJR er með hlutdeild í

6. Hagskýrsluskrár, grunnskrár og upplýsingamál

Markmið:
Bæta gæði, framboð og aðgengi að opinberum gögnum og auka möguleika fólks til lýðræðislegrar þátttöku.

Aðgerðir:

Mótun gagnastefnu Íslands og aðgerðaáætlun
sem tekur m.a. á endurnotum opinberra gagna.

Högun gagnafyrirkomulags innan ríkiskerfisins.

16.10 Markaðseftirlit og neytendamál

Markmið:
Aukið gagnsæi og skilvirkni, virk samkeppni og heilbrigðir viðskiptahættir fjármála- og viðskiptalífs

Aðgerðir:

Vinna úr og framkvæma ábendingar í FSAP-skýrslu AGS á sviði fjármála-eftirlits og fjármálastöðugleika.

Fjárheimild málaflokksins hækkar um 321,6 m.kr. í samræmi við rekstraráætlun Fjármálaeftirlitsins sem send var fjármála- og efnahagsráðuneytinu í byrjun árs. Fjárveiting úr ríkissjóði er jafnhá áætluðum tekjum af eftirlitsgjaldi og tekjum af skilavaldi.